

DRŽAVNA VATROGASNA ŠKOLA

PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA VATROGASNIH ZAPOVJEDNIKA „VOĐENJE I ZAPOVIJEDANJE NA VATROGASNIM INTERVENCIJAMA III. RAZINA“

Zagreb, rujan 2026.

KLASA:602-07/26-4/03
URBR:445-01-01-26-3
U Zagrebu, 10. rujna 2026. godine

1. OPĆE INFORMACIJE O PROGRAMU OBRAZOVANJA

1.1. Vrsta i namjena programa

Program osposobljavanja vatrogasnih zapovjednika za vođenje i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama – III. razina (VIZ-III) predstavlja napredni oblik neformalnog obrazovanja odraslih u području vatrogastva, usmjeren na stožerno vođenje velikih i složenih vatrogasnih intervencija. Nadovezuje se na VIZ-I i VIZ-II te priprema zapovjednike za djelovanje na razini postrojbe, vatrogasne zajednice ili županije, dok se VIZ-IV planira kao sljedeća razina usmjerena na koordinaciju i zajedničko djelovanje svih službi.

VIZ-III je usmjeren na vođenje i zapovijedanje intervencijama na kojima sudjeluje više vatrogasnih postrojbi, uz angažman većeg broja odjeljenja, smjena i dislociranih snaga, što operativno odgovara zapovijedanju na razini postrojbe ili više postrojbi u istom operativnom području. Program polaznicima omogućuje stjecanje naprednih znanja i vještina potrebnih za stožerno vođenje vatrogasnih snaga: rad izdvojenog zapovjednog mjesta / zapovjednog tima, višerazinsku sektorizaciju intervencije, planiranje i raspodjelu resursa te koordinaciju rada podređenih zapovjednika.

Poseban naglasak stavljen je na primjenu modela stožernog vođenja i zapovijedanja u uvjetima kada je događaj prostorno, organizacijski i vremenski složeniji: intervencije s više žarišta, istodobne vatrogasne zadaće na više lokacija, dugotrajne intervencije sa smjenama snaga te djelovanje više javnih i dobrovoljnih postrojbi na razini grada ili županije. Kroz stožerne simulacije i kabinetske vježbe polaznici razvijaju sposobnost donošenja odluka na višoj razini zapovijedanja, strukturiranja zapovjednih lanaca, upravljanja resursima te održavanja učinkovite komunikacije s podređenim zapovjedništvima i operativnim centrima, dok se suradnja s drugim žurnim službama i civilnom zaštitom obrađuje kao dio operativnog okruženja.

Program VIZ-III namijenjen je polaznicima koji su uspješno završili VIZ-II i u praksi već djeluju ili se pripremaju djelovati u ulogama zapovjednika vatrogasne postrojbe, zapovjednika vatrogasne zajednice ili županijskog vatrogasnog zapovjednika, odnosno u drugim funkcijama na kojima preuzimaju odgovornost za vođenje velikih vatrogasnih intervencija s više postrojbi. Time se nastavlja kontinuitet profesionalnog razvoja zapovjednog kadra u vatrogasnom sustavu, od razine grupe i odjeljenja (VIZ-I), preko razine smjene/postaje („voda“) (VIZ-II), do stožernog vođenja vatrogasnih snaga na razini postrojbe i područja (VIZ-III), uz perspektivu VIZ-IV razine usmjerene na međuresornu koordinaciju.

1.2. Uvjeti za upis u program

U Program se mogu upisati osobe oba spola (osim žena za vrijeme trudnoće), a koje ispunjavaju slijedeće uvjete:

Opći uvjeti

- Položen Program osposobljavanja vatrogasnih zapovjedni za vođenje i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama – II. razina

Posebni uvjeti

- kandidat mora biti zaposlen na radnom mjestu u javnoj vatrogasnoj postrojbi ili imenovan na dužnost u dobrovoljnom vatrogasnom društvu koje je, prema aktima organizacije koja ga upućuje, određeno za obavljanje zapovjednih dužnosti tijekom intervencija

Polaznici Programa mogu biti i vatrogasci iz drugih zemalja sukladno posebnoj odluci.

1.3. Uvjeti završetka programa

Ispitu završne provjere moraju pristupiti svi polaznici osposobljavanja. Na ispitu završne provjere ocjenjuju se stručna i teorijska znanja te vještine i sposobnosti polaznika koje su stekli u Programu osposobljavanja. Ispit završne provjere provodi se za svaku razinu Programa zasebno. Polaznici koji su izostali s više od 20% nastave ne mogu pristupiti ispitu nego mogu ponovno upisati program osposobljavanja.

Ispit završne provjere provodi se pred ispitnim povjerenstvom koje ima tri člana od kojih su predsjednik i jedan član iz Državne vatrogasne škole te instruktor koji je provodio osposobljavanje.

Ispit se sastoji od dva segmenta. Najprije se provodi pisani ispit, nakon čega slijedi završna vježba. Za III. razinu Programa, završna vježba je terenskog karaktera s praktičnim zadacima koje određuje ispitno povjerenstvo prema nastavnom planu i programu. Na vježbi sudjeluju snage razine županije (vatrogasne postrojbe iz raznih operativnih područja, odnosno vatrogasnih zajednica gradova ili općina unutar županijske vatrogasne zajednice).

O ispitu provjere ispitno povjerenstvo vodi zapisnik (Prilog 1).

1.3.1. Ocjenjivanje polaznika

Rad polaznika prati se putem ocjenjivačke liste i ocjenjuje se:

- **nije položio:** polaznik radi pogrešno, ne primjećuje svoje pogreške, ne provjerava.
- **položio:** polaznik radi besprijekorno, radi pravilno i provjerava rad, radi nesigurno, ali tehnički ispravno, napravljenu pogrešku primjećuje i ispravlja.

Pismeni dio ispita smatra se položenim ako polaznik ima više od 80 % točnih odgovora.

Ocjena završne vježbe obuhvaća ocjene aktivnosti polaznika u okviru aktivnosti upravljačke, vježbove i ocjenjivačke skupine u pripremi i provedbi vježbe.

Ocjenjivački list sadržava listu parametara pomoću koje se procjenjuju polaznici i sastavni je dio ovog programa.

OCJENJIVAČKI LIST ZAVRŠNE VJEŽBE:

Tema	Opis radnji	Bodovi	Bodovi za prolaz
1. Statusne poruke	– napisati statusne poruke – usmeno prenijeti statusne poruke	0 – 5 (svaka vrsta poruke)	3 (vrsta poruke)
2. Grafički prikaz taktičke situacije (GPTS)	– prikazati stanje na intervenciji pomoću GPTS	0 – 5	3
3. Neposredne reakcije	– navesti prve aktivnosti zapovjednika po dolasku na mjesto intervencije	0 – 5	4
4. Analiza zone intervencije	– odrediti pozitivne i negativne utjecaje u zoni intervencije	0 – 5	3 (najmanje 50 pozitivnih/negativnih utjecaja)

5. Procjena rizika	– napraviti procjenu rizika u zoni intervencije	0 – 5	3
6. Procjena sredstava	– procijeniti sredstva i angažirane službe	0 – 5	3
7. Određivanje prioriteta	– odrediti prioritete djelovanja	0 – 5	3
8. Zone intervencije	– označiti zone intervencije	0 – 5	4
9. Zapovjedni okvir	– opisati situaciju na mjestu intervencije	0 – 5	3
	– odrediti ciljeve	0 – 5	4
	– odrediti taktički nastup	0 – 5	4
	– dodijeliti snage	0 – 5	4
	– napraviti sektorizaciju	0 – 5	4
	– napraviti plan veze	0 – 5	3
	– potvrditi zapovijed	0 – 5	3
10. Tablica poruka	– napraviti i voditi tablicu poruka	0 – 5	3
11. Tablica sredstava	– napraviti i voditi tablicu sredstava	0 – 5	3
12. Tablica prihvatnog mjesta	– napraviti i voditi tablicu prihvatnog mjesta	0 – 5	3
13. Komunikacijski imenik	– napraviti i voditi komunikacijski imenik	0 – 5	3
14. Tablica sredstava veze	– napraviti i voditi tablicu sredstava veze	0 – 5	3
15. IZM	– uspostaviti i organizirati rad IZM-a	0 – 10	6
16. Prošireni zapovjedni okvir	– u osnovni zapovjedni okvir uvesti planiranje – izraditi plan za jedno operativno razdoblje	0 – 5	3
17. Stožerno vođenje i zapovijedanje	– uspostaviti i organizirati stožerni način vođenja i zapovijedanja	0 – 10	6
UKUPNO BODOVA:		125	79 (63%)

1.3.2. Popravni ispit

Polaznik koji nije zadovoljio ispit završne provjere upućuje se na popravni ispit. Polaznik ima pravo polagati dva puta polagati popravni ispit, a u slučaju neuspjeha ponovno se upućuje na predmetno osposobljavanje.

Popravni ispiti polažu se u roku koji ne može biti kraći od 15 dana niti duži od 60 dana od dana polaganja ispita na kojem je polaznik ocijenjen ocjenom **nije položio**.

1.3.3. Dokumentacija u programu

Organizator osposobljavanja vodi evidenciju na obrascima koje donosi Državna vatrogasna škola i objavljuje na svojoj mrežnoj stranici (matična knjiga polaznika, dnevnik rada s imenikom, zapisnik o ispitu završne provjere i evidencija o izdanim uvjerenjima).

Matična knjiga polaznika sadrži: podatke o matičnoj knjizi (razdoblje koje knjiga obuhvaća, ime, prezime i potpis odgovorne osobe organizatora osposobljavanja u vrijeme početka vođenja knjige i u vrijeme završetka vođenja knjige), opće podatke o organizaciji koja ima odobrenje za provođenje programa, osobne podatke o polazniku (prezime i ime polaznika, dan, mjesec, godina, mjesto i država rođenja, ime i prezime i vlastoručni potpis voditelja programa

osposobljavanja). Matična knjiga može se izraditi elektroničkim putem kroz računalnu aplikaciju Hrvatske vatrogasne zajednice.

Dnevnik rada s imenikom obuhvaća podatke o vremenu održavanja nastave, ishodima učenja i temama koje su obrađene te prisutnosti polaznika na nastavi.

Zapisnik o ispitu završne provjere sadrži podatke o organizatoru osposobljavanja, nazivu programa, vremenskom okviru i mjestu održavanja programa, podatke o polazniku, postignutim rezultatima iz pisanog i praktičnog dijela ispita, zaključnoj ocjeni te podatke o članovima ispitnog povjerenstva s potpisima.

Evidencija o izdanim uvjerenjima sadrži podatke o izdanim uvjerenjima (naziv uvjerenja, naziv i vrsta programa obrazovanja, klasifikacijska oznaka – klasa, u broj i datum izdavanja) te podatke o izdavanju prijepisa podataka odnosno uvjerenja (razlozi izdavanja, datum izdavanja i potpis odgovorne osobe).

Polazniku koji je uspješno završio Program organizator osposobljavanja izdaje Uvjerenje o osposobljenosti za vatrogasnog zapovjednika za vođenje i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama – III. razina.

1.4. Trajanje i način izvođenja nastave

1.4.1. Trajanje programa

Program VIZ-III provodi se nastavom u trajanju od 55 sati. Ishodi učenja ostvaruju se vođenim procesom učenja i poučavanja kroz 22 sata teorijskog dijela te 33 sata praktičnog dijela nastave.

1.4.2. Način izvođenja nastave

Program provode organizatori osposobljavanja - Državna vatrogasna škola odnosno vatrogasna organizacija koja ima odobrenje Državne vatrogasne škole za provođenje programa. Odobrenje se izdaje sukladno članku 9. Pravilnika. Organizator osposobljavanja dužan je izdati akt kojim se utvrđuje mjesto, početak i završetak izvođenja programa te se imenuje voditelj osposobljavanja – Instruktor koji je odgovoran za provedbu programa. Redovito se vodi evidencija realizacije nastave te prisutnosti polaznika u dnevniku rada s imenikom.

Nastavu provodi instruktor koji obrađuje propisane ishode učenja. U obrazovnoj skupini kod vođenog procesa učenja može biti najviše 12 polaznika.

Program VIZ-III usmjeren je na stjecanje znanja i vještina potrebnih za učinkovito stožerno vođenje i zapovijedanje tijekom složenih intervencija, u kojima sudjeluju više vatrogasnih postrojbi, te je potrebno uspostaviti prošireni zapovjedni okvir, stožer i bazu operacija. Na početku programa ponavljaju se ključni sadržaji iz VIZ-I i VIZ-II, nakon čega slijedi detaljna razrada tema specifičnih za VIZ-III i njihovo povezivanje u cjelovit sustav alata za upravljanje događajem, prostorom, snagama, sredstvima i informacijama na višoj taktičkoj i stožernoj razini. Završni dio osposobljavanja posvećen je praktičnom radu kroz TTX vježbu stožernog vođenja i zapovijedanja te završnu terensku vježbu s ljudstvom i tehnikom, u kojima polaznici integrirano primjenjuju sve elemente VIZ-a.

1.5. Materijalni uvjeti i okruženje za vođeni proces učenja

Nastava se izvodi u prikladnoj učionici ili drugoj odgovarajućoj prostoriji kapaciteta do 20 polaznika s audiovizualnim sredstvima za provedbu nastave (računalo, projektor, pametna ploča), digitalnim rješenjima virtualne simulacije prostora vatrogasne intervencije te osiguranim pristupom internetu. Uz učionicu je potrebno osigurati sanitarni čvor. Popis opreme za provođenje programa nalazi se u prilogu 2.

Za provedbu završne vježbe osigurati materijalne uvjete i okruženja u skladu sa zadanim ciljevima TTX i terenske vježbe.

Radno okruženje Programa čine otvoreni i zatvoreni prostor, svi vremenski uvjeti, smjenski rad, fizički stojeći rad.

1.6. Kadrovski uvjeti za provedbu programa

Nastavu izvodi instruktor koji ispunjava sljedeće uvjete:

- stečena kvalifikacija: najmanje preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij odnosno specijalistički preddiplomski ili diplomski stručni studij
- završen Program osposobljavanja zapovjednika VIZ-III razine
- odrađeno osposobljavanje jedne obrazovne skupine u svojstvu suradnika u nastavi
- odrađeno osposobljavanje jedne obrazovne skupine, samostalno uz nadzor mentora

Za teme iz područja psihologije nastavu izvodi osoba koja ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij područje psihologije, određeno radno iskustvo na poslovima iz područja vatrogastva ili civilne zaštite, objavljene stručne ili znanstvene radove iz područja vatrogastva ili civilne zaštite, te uvjet da je ovlašten psiholog upisan u Registar članova Hrvatske psihološke komore.

1.7. Kompetencije koje se programom stječu

Polaznik Programom VIZ-III stječe sljedeće ključne kompetencije:

- Planirati i voditi složene vatrogasne intervencije na višoj taktičkoj i stožernoj razini, uz sudjelovanje više postrojbi i operativnih područja.
- Primjenjivati prošireni zapovjedni okvir za donošenje odluka koje uključuju predviđanje razvoja događaja, potreba za snagama, sredstvima i logistikom.
- Uspostaviti i organizirati rad stožera vođenja i zapovijedanja (funkcije operacija, planiranja, logistike, administracije, sigurnosti i odnosa s javnošću).
- Uspostaviti i organizirati bazu operacija kao središnje mjesto zapovijedanja, logistike i administracije za velike i dugotrajne intervencije.
- Planirati intervenciju po operativnim razdobljima i izrađivati jednostavan akcijski plan intervencije (ciljevi, prioriteti, zadaci, raspored resursa).
- Organizirati prostor intervencije kroz vatrogasne operativne zone, sektore i podsektore te rasporediti snage u skladu s ciljevima i prioritetima.
- Uspostaviti i koristiti učinkovite sustave zapovjedne komunikacije (plan veze, tokovi informacija, statusne i situacijske poruke).
- Koordinirati rad vatrogasnog stožera s drugim službama i stožerima, zadržavajući jasan vatrogasni lanac zapovijedanja.
- Primijeniti procedure sigurnog rada i stožerne nadzorne mehanizme za smanjenje rizika po vatrogasce i druge sudionike intervencije.

- Sudjelovati u planiranju, provedbi i evaluaciji TTX i terenskih vježbi, te analizirati rezultate radi unapređenja sustava vođenja i zapovijedanja.

2. NASTAVNI PLAN I PROGRAM

Program za vatrogasne zapovjednike „Vođenje i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama – III. razina“ provodi se kroz sljedeće skupove ishoda učenja:

Redni broj	SKUP ISHODA UČENJA / NASTAVNE CJELINE	Broj sati		UKUPNO
		T	P	T+P
1.	Ponavljjanje elemenata Programa VIZ-I i VIZ-II	1	8	9
2.	Psihologija vođenja i zapovijedanja III	2	2	4
3.	Prošireni zapovjedni okvir	2	4	6
4.	Stožerno vođenje i zapovijedanje	4	0	4
5.	Baza operacija	6	0	6
6.	TTX vježba stožernog vođenja i zapovijedanja	4	6	10
7.	Završna vježba III. razine	3	13	16
Ukupno:		22	33	55

T - teorijska nastava

P – praktična nastava

2.1. Razrada nastavnih cjelina

1. PONAVLJANJE ELEMENATA PROGRAM VIZ-I i VIZ-II		
Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Iskustva primjene elemenata VIZ-I i VIZ-II	Kratki razgovor o primjeni VIZ-I i VIZ-II u stvarnim situacijama Uočavanje tipičnih teškoća u primjeni i definiranje osobnih očekivanja od VIZ-III	Navesti koje elemente VIZ-I i VIZ-II koristi u praksi i na kojim vrstama intervencija Prepoznati glavne osobne i organizacijske prepreke za dosljednu primjenu naučenih modela
Provjera polaznih znanja i učvršćivanje ključnih elemenata VIZ-I	Praktična provjera glavnih cjelina VIZ-I i VIZ-II Analiza rezultata praktične provjere Sažeto ponavljanje elemenata VIZ-I i VIZ-II	Samostalno i u timu izraditi Zapovijed za pripremu i zapovijed za pokretanje snaga u zadanim vremenskim okvirima Primijeniti ključne elemente VIZ-I i VIZ-II na složenijem scenariju Temeljem analize osobno procijeniti spremnost za VIZ-III

2. PSIHLOGIJA VOĐENJA I ZAPOVIJEDANJA III		
Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Psihologija vatrogasnih timova	Stvaranje grupa i grupni procesi Vrste grupa	Definirati pojam grupe Nabrojati vrste grupa

	Konformizam	Opisati grupne procese i pojam konformizma
Psihologija profesionalizma u vatrogastvu	Percepcija slike o sebi Etičko ponašanje u vatrogastvu Vatrogastvo i generalizacija ponašanja	Opisati način stvaranja slike o sebi i nabrojati činitelje koji utječu na to Nabrojati temeljna etička načela profesionalizma Objasniti pojam generalizacije u svjetlu socijalne psihologije
Psihologija kriznog komuniciranja.	Temelji kriznog komuniciranja u vatrogastvu	Nabrojati temeljna pravila kriznog komuniciranja u vatrogastvu
Psihologija javnog nastupa i utjecaj društvenih mreža na vatrogasne intervencije	Temelji kriznog komuniciranja u vatrogastvu Pojam javnog nastupa Strah od javnog nastupa Prikadna verbalna i neverbalna komunikacija tijekom javnog nastupa Uticaj društvenih mreža na ponašanje vatrogasaca	Nabrojati temeljna pravila kriznog komuniciranja u vatrogastvu. komuniciranje Opisati karakteristike javnog nastupa vatrogasaca Usvojiti strategije nošenja sa strahom/tremom javnog nastupa Navedi temeljne elemente uspješne komunikacije tijekom javnog nastupa Pojasniti način nošenja s negativnim utjecajem društvenih mreža na vatrogasce

3. PROŠIRENI ZAPOVJEDNI OKVIR

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Mjesto proširenog zapovjednog okvira u hijerarhiji VIZ-a	Nadogradnja osnovnog zapovjednog okvira u prošireni okvir Pregled elemenata proširenog zapovjednog okvira - Situacija - Predviđanje - Cilj - Ideja taktičkog nastupa - Logistika - Izvršenje - Potvrda zapovijedi Položaj proširenog zapovjednog okvira u hijerarhiji VIZ-a, između IZM i stožera	Nabrojiti elemente proširenog zapovjednog okvira ispravnim redoslijedom Prikazati gdje se prošireni zapovjedni okvir nalazi u hijerarhijskoj tablici dimenzija vođenja intervencije Usporediti osnovni i prošireni zapovjedni okvir u pogledu složenosti intervencije i potrebnog zapovjednog osoblja

Uloge i zadaće u strukturi proširenog zapovjednog okvira	Uloge i zadaće zapovjednog tima kod donošenja odluka unutar proširenog zapovjednog okvira Tokovi informacija i zapovijedanja unutar proširenog zapovjednog tima	Nacrtati i objasniti organizacijsku shemu zapovjednog tima Razlikovati odgovornosti zapovjednog tima u procesu vođenja intervencije Opisati tokove informacija i zapovijedi između zapovjednog tima i sektora/podsektora na terenu
Primjena proširenog zapovjednog okvira na složenim scenarijima	Vježbe sastavljanja proširenog zapovjednog okvira za zadane scenarije Prepoznavanje trenutka za uvođenje proširenog zapovjednog okvira Planiranje po operativnim razdobljima u proširenom okviru Predviđanje potreba za snagama i sredstvima	Za zadani scenarij intervencije izraditi i primijeniti prošireni zapovjedni okvir Prepoznati trenutak za uvođenje proširenog zapovjednog okvira

4. STOŽERNO VOĐENJE I ZAPOVIJEDANJE

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Pojam stožera u kontekstu vođenja i zapovijedanja	Pojam stožera u vatrogastvu i VIZ programu Razlika između vatrogasnog stožera i stožera civilne zaštite odnosno kriznih stožera Stožer kao zapovjedno tijelo nasuprot stožeru kao koordinacijskom tijelu Odnos između proširenog zapovjednog okvira i stožernog vođenja	Definirati pojam stožera u kontekstu vatrogasnog sustava i VIZ-a Objasniti razliku između vatrogasnog stožera i stožera civilne zaštite / kriznog stožera Objasniti razliku između proširenog zapovjednog okvira i stožernog vođenja i zapovijedanja
Osnovne funkcionalnosti stožernog vođenja i zapovijedanja	Osnovne funkcionalnosti stožernog vođenja i zapovijedanja • Operacije • Planiranje • Logistika • Administracija i financije • Obavještajno istražne aktivnosti	Objasniti i razlikovati osnovne funkcionalnosti stožernog upravljanja i zapovijedanja

Organizacijska shema i uloge stožernog vođenja i zapovijedanja	Organizacijska shema stožernog vođenja i zapovijedanja Ključne uloge stožernog vođenja i zapovijedanja • Zapovjednik stožera • Časnik za odnose s javnošću • Časnik za sigurnost • Časnici za vezu prema drugim službama • Zapovjednik operacija • Zapovjednik Planiranja • Zapovjednik logistike • Zapovjednik administracije	Nacrtati organizacijsku shemu stožernog vođenja i zapovijedanja i objasniti osnovne linije podređenosti. Objasniti odgovornosti zapovjednika stožera i njegov odnos prema zapovjedniku intervencije na terenu Opisati ključne zadatke zapovjednika operacija, planiranja, logistike i administracije u svakodnevnom radu stožera Objasniti kako časnik za odnose s javnošću i časnik za sigurnost štite vatrogasni sustav kroz komunikaciju s okolinom i brigu za sigurnost osoblja
Suradnja vatrogasnog stožera s okolinom	Veze vatrogasnog stožera sa županijskim i kriznim stožerima Suradnja s drugim žurnim službama bez narušavanja vatrogasnog lanca zapovijedanja Komunikacija prema javnosti i tijelima vlasti preko vatrogasnog stožera Primjeri dobre prakse suradnje vatrogasnog stožera s okolinom	Razlikovati unutarnje odnose u vatrogasnom stožeru od odnosa suradnje s drugim stožerima i službama. Opisati načine koordinacije i razmjene informacija s policijom, HMP, CZ, komunalnim službama i sl., bez uspostave zapovjednog odnosa nad njima. Objasniti ulogu časnika za odnose s javnošću u komunikaciji vatrogasnog stožera prema javnosti i tijelima vlasti

5. BAZA OPERACIJA

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Uloga baze operacija u VIZ-III	Pojam baze operacija u vatrogasnom sustavu Mjesto baze operacija u hijerarhiji zapovjedne infrastrukture Razlika baze operacija u odnosu na IZM	Definirati bazu operacija kao središnje mjesto iz kojeg se na velikim i dugotrajnim intervencijama organiziraju primarne logističke i administrativne funkcije, te rad stožera vođenja i zapovijedanja

		Objasniti razliku između IZM-a i baze operacija kao razina zapovjedne infrastrukture Navesti vrste intervencija i situacija u kojima je potrebno uspostaviti bazu operacija na VIZ-III razini
Elementi i prostorna organizacija baze operacija	Glavne funkcionalne zone unutar baze operacija Prostorni smještaj stožera vođenja i zapovijedanja u bazi operacija Logistički i administrativni sadržaji baze operacija Sigurnost, pristupačnost i komunikacije u bazi operacija	Nabrojiti i opisati glavne funkcionalne zone baze operacija Skicirati prostorni raspored baze operacija za primjer velike intervencije, uz logično pozicioniranje stožera i logističkih elemenata Objasniti osnovne zahtjeve sigurnosti, pristupačnosti i veza (prometni prilazi, razdvajanje pješačkog i voznog prometa, veze s terenom i nadređenim tijelima)
Uspostava i rad baze operacija	Primjeri tipičnih lokacija za bazu operacija (sportske dvorane, sajmišta, vojarne i sl.) Modeli baze operacija za različite vrste intervencija (požari otvorenog prostora, urbane intervencije, industrija) Pouke iz prakse i najčešće pogreške pri uspostavi baze operacija	Navesti primjere prikladnih lokacija za uspostavu baze operacija i obrazložiti njihov izbor Prilagoditi koncept baze operacija različitim vrstama intervencija kroz barem jedan skicirani model za otvoreni prostor i jedan za urbanu/industrijsku sredinu. Prepoznati najčešće pogreške pri organizaciji baze operacija i predložiti mjere za njihovo izbjegavanje

6. TTX VJEŽBA STOŽERNOG VOĐENJA I ZAPOVIJEDANJA

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Planiranje i priprema TTX vježbe	Ciljevi TTX vježbe u odnosu na VIZ-I, VIZ-II i VIZ-III Odabir scenarija vježbe Elaborat TTX vježbe Uloge upravljačke, vježbovne i ocjenjivačke skupine u TTX vježbi	Opisati opće i posebne ciljeve TTX vježbe Obrazložiti scenarij narastajućeg događaja Nabrojiti i opisati osnovne elemente elaborata vježbe Objasniti raspodjelu uloga u pripremi, provedbi i analizi vježbe

Sadržaj i provedba TTX vježbe	Početni odgovor i odluke na VIZ-I razini Razvoj događaja i prijelaz na VIZ-II (IZM) Narastanje događaja i uvođenje VIZ-III proširenog IZM-a Uspostava stožera i baze operacija	Donositi odluke na početnoj (operativnoj) razini u skladu s VIZ-I Prepoznati trenutak kada je nužno uvesti IZM/VIZ-II i donijeti odluke tipične za taktičku razinu (podjela na sektore, raspored snaga, koordinacija). Primijeniti ključne elemente VIZ-III: prošireni zapovjedni okvir, stožer, baza operacija, na scenarij vježbe, kroz seriju odluka u TTX formatu
Analiza i evaluacija TTX vježbe	Metodologija analize vježbe Ocjenjivanje vježbe Izrada izvješća o vježbi i prijedloga poboljšanja Povezivanje rezultata TTX-a s pripremom za vježbu završne provjere	Nabrojiti obvezne elemente izvješća o vježbi Sudjelovati u strukturiranoj analizi TTX vježbe Povezati rezultate TTX vježbe s vlastitom spremnošću za završnu provjeru na VIZ-III razini i definirati osobne ciljeve za daljnje usavršavanje

7. ZAVRŠNA VJEŽBA III. RAZINE

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Priprema za završnu vježbu III. razine	Upoznavanje s okvirom, sadržajem i ciljevima završne vježbe i VIZ-III Podjela polaznika u upravljačku, vježbovnu i ocjenjivačku skupinu Zadaci upravljačke, vježbovne i ocjenjivačke skupine	Objasniti zadani scenarij i ciljeve završne vježbe Preuzeti ulogu u jednoj od skupina i opisati svoju odgovornost u završnoj provjeri U okviru upravljačke skupine: odrediti ciljeve vježbe, izraditi osnovni hodogram/gantogram, plan veza upravljačke skupine i markiranata te elaborata vježbe U okviru vježbovne skupine: isplanirati kako će na terenu primijeniti elemente VIZ-I, VIZ-II i VIZ-III U okviru ocjenjivačke skupine: definirati osnovnu metodologiju praćenja i ocjenjivanja vježbe usklađenu s VIZ elementima

Provedba završne vježbe	Operativni rad upravljačke skupine tijekom vježbe Operativni rad vježbovne skupine na terenu Operativni rad ocjenjivačke skupine tijekom vježbe Suradnja i komunikacija između skupina tijekom vježbe	Upravljačka skupina: • pripremiti radne točke prema scenariju vježbe • izraditi elaborat vježbe • voditi vježbu prema izrađenom hodogramu / gantogramu i scenariju • pratiti dinamiku vježbe, uz upravljanje „okidačima“ • primjenjivati plan veze upravljačke skupine i markiranata za usmjeravanje simulacija, promjenu situacije i održavanje ritma vježbe. Vježbovna skupina • odrađivati dodijeljene zadatke iz scenarija koristeći elemente VIZ-I, VIZ-II i VIZ-III Ocjenjivačka skupina • izraditi metodologiju praćenja i ocjenjivanja vježbe • mjeriti i bilježiti definirane pokazatelje korištenjem dogovorene skale i obrazaca Svi polaznici (zajednički) • održavati funkcionalnu suradnju između skupina tijekom vježbe • pripremiti materijale koji će služiti kao podloga za analizu i prezentacije vježbe
Prezentacija rješenja i završna evaluacija	Prezentacija rješenja po skupinama (upravljačka, vježbovna, ocjenjivačka) Analiza rezultata vježbe po skupinama (upravljačka, vježbovna, ocjenjivačka) Pismeni ispit iz cjelina VIZ-I, VIZ-II i VIZ-III povezanih sa završnom vježbom	Prezentirati rješenje zadataka u pisanom obliku Verbalno obrazložiti rješenje zadatka Prepoznati prednosti i nedostatke vlastitog i tuđih rješenja

3. METODE POUČAVANJA I LITERATURA

Metode poučavanja: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora (monološka i dijaloška) i vođene rasprave, metoda demonstracije, rad na problemskim zadacima, metoda studije slučaja
Oblici rada: frontalni rad, individualni rad, grupni rad u malim timovima, rad u paru unutar tima, prezentacijski rad, plenarna rasprava i praktični rad.

Literatura i drugi izvori znanja za polaznike:

- Hargie, O. (2006.) „*The Handbook of Communication Skills*“, treća edicija, Routledge, London
- Kahneman, D., (2013) *Misliti, brzo i sporo*, prev. Pavić, Z., Zagreb: Mozaik knjiga d.o.o
- Kathleen F. (2011.) *Crisis Communications: A Casebook Approach*, Routledge, London.
- Pavlina, Ž. i Komar, Z. (2000.) „*Vojna psihologija*“, knjiga prva, MORH
- Rouse M. J., Rouse S. (2005.): „*Poslovne komunikacije- Kulturološki i strateški pristup*“, . Grafički zavod Hrvatske, Zagreb
- Šimić, Z. (2013.) „*Psihološka potpora vatrogasaca na strateškoj, taktičkoj i operativnoj razini vođenja i zapovijedanja*“
- Šimić, Z (2016.) „*Utjecaj društvenih mreža na psihologiju ponašanja vatrogasaca*“. *Vatrogastvo i upravljanje požarima* 2/2016, vol. VI, str 59.-65.
- Šimić, Z. (2016.) *Psihološka obilježja uspješnog vatrogasnog zapovjednika*“, *Vatrogasni vjesnik* 2/2016, p 30-32
- N. Szabo; *Osnove rukovođenja vatrogasnim intervencijama*, Hrvatska vatrogasna zajednica, 2012.
- SDIS 70; *GDO – Exercice du commandement et conduite des opérations*, Service Départemental d’Incendie et de Secours de la Haute-Saône, 2020.
- USFA; *Incident Command System and Resource Management for the Fire Service – Student Manual*, U.S. Fire Administration, 2008.
- J. Coleman; *Incident Management for the Street-Smart Fire Officer*, PennWell Corporation, 2010.
- R. J. Coleman; *The Fire Chief’s Handbook*, PennWell Corporation, 2003.
- R. Okray; *Crew Resource Management for the Fire Service*, PennWell Corporation, 2004.
- W. Teie; *Leadership for the Wildland Fire Officer*, Deer Valley Press, 2010.
- M. Ward; *Fire Officer: Principles and Practice*, Jones and Bartlett Learning / NFPA / IAFC, 2015.
- FEMA; *National Incident Management System*, Federal Emergency Management Agency, 2017.
- FEMA; *ICS Organizational Structure and Elements*, Emergency Management Institute, 2012.
- FEMA; *Incident Facilities*, Emergency Management Institute, 2012.
- NYC Emergency Management; *Fire Tabletop Exercise Facilitator Guide*, NYC Emergency Management, 2020.
- AlertMedia; *6 Step Tabletop Exercise Guide & Template*, AlertMedia, 2025.
- Pravilnik o sadržaju, vrstama i načinu provođenja stručnog nadzora u vatrogasnim postrojbama i vatrogasnim organizacijama*, Narodne novine, 3/23.
- Pravilnik o vrstama i načinu provođenja vježbi operativnih snaga sustava civilne zaštite*, Narodne novine, 49/16.

4. IZGLED I OPIS OZNAKE

Oznaka je kružnog oblika promjera 30 mm, na podlozi tamno plave boje.

Unutar oznake nalaze se stilizirana hijerarhija srebrne boje, a po rubu oznake tekst „VOĐENJE I ZAPOVIJEDANJE NA VATROGASNIM INTERVENCIJAMA“ i tekst: „III RAZINA“

Oznaka za instruktore je kružnog oblika promjera 30 mm, na podlozi tamno plave boje.

Unutar oznake nalaze se stilizirana hijerarhija zlatne boje, a po rubu oznake tekst „VOĐENJE I ZAPOVIJEDANJE NA VATROGASNIM INTERVENCIJAMA“ i tekst: „INSTRUKTOR“

ORGANIZATOR OSPOSOBLJAVANJA

Program osposobljavanja „Vođenje i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama – III razina“

održan od _____ do _____ u _____.

ZAPISNIK
o ispitu završne provjere

Ime i prezime polaznika/ce: _____ rođen-a: _____

Ispit polaže _____ put.

(OIB)

PISANI DIO ISPITA

Postignuti broj u postocima:

POLOŽIO-LA / NIJE POLOŽIO-LA

PRAKTIČNI DIO ISPITA

Zadatak: _____

POLOŽIO-LA / NIJE POLOŽIO-LA

ZAKLJUČNA OCJENA:

POLOŽIO-LA / NIJE POLOŽIO-LA

Napomena:

PREDSJEDNIK ISPITNOG POVJERENSTVA:

POTPIS:

ČLANOVI ISPITNOG POVJERENSTVA:

U _____ , _____
(mjesto) (datum)

POPIS OPREME ZA IZVOĐENJE NASTAVE

NAZIV OPREME/SREDSTVA	Količina po grupi	Napomena
Prijenosno računalo za instruktora	1 kom	
Projektor za PPT	1 kom	
Platno za projektor	1 kom	
Bijela ploča - velika	2 kom	
Pametna ploča	1 kom	Nije obvezna
Spužve za brisanje bijele ploče	2 kom	
Virtualni 3D simulator prikaza zone vatrogasne intervencije		Ako je dostupno na lokaciji izvođenja nastave
Bijela ploča na stalku („flip chart“)	4 kom	
Flip chart papir	2 role	
Flomaster za flip chart papir – crni	12 kom	
Flomaster za bijelu ploču – u više boja	5 kompleta	
Selotejp	1 kom	
Škare	1 kom	

Napomena: svi polaznici i instruktori trebaju imati osobnu zaštitnu opremu – radnu uniformu.